

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive study) เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยโรคมะเร็งท่อน้ำดี ก่อนได้รับการวินิจฉัยโรคว่าเป็นมะเร็งท่อน้ำดีโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ โดยมีวิธีการดำเนินการดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้ป่วยโรคมะเร็งท่อน้ำดี ที่เข้ารับการรักษาในแผนกศัลยกรรมโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ป่วยโรคมะเร็งท่อน้ำดีที่เข้ารับการรักษาในแผนกศัลยกรรมโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ มีภูมิลำเนาในภาคเหนือ ระหว่างเดือนมีนาคม 2548 ถึงเดือนเมษายน 2548 โดยมีคุณสมบัติดังนี้

1. มีภูมิลำเนาในภาคเหนือ
2. สามารถสื่อสารและเข้าใจภาษาไทย
3. เป็นผู้ที่มีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์
4. ยินดีและเต็มใจให้ความร่วมมือในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นโดยปรับปรุงจากแบบสัมภาษณ์ ของ วรวรรณ วิสวะกุล (2545) ร่วมกับการค้นคว้าจากตำรา บทความ งานวิจัยและเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน รวมถึงข้อมูลสุขภาพ ได้แก่ การสูบบุหรี่ การดื่มสุรา การออกกำลังกาย

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริโภค ได้แก่ ชนิดหรือประเภทของอาหาร ความถี่ในการรับประทาน การเลือก การเตรียม และวิธีการประกอบอาหาร รวมถึงชนิดของอาหารที่เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคมะเร็งท่อน้ำดี

โดยมีการให้คะแนนพฤติกรรมการบริโภคดังนี้

	พฤติกรรมทางบวก	พฤติกรรมทางลบ
ทำประจำ และปฏิบัติ ทุกครั้ง หรือ รับประทานทุกวัน (7-21 ครั้ง/สัปดาห์) คะแนน	4	1
ทำบ่อยครั้ง หรือ รับประทาน 4-6 ครั้ง/สัปดาห์ คะแนน	3	2
ทำนานๆครั้ง หรือ รับประทาน 1-3 ครั้ง/สัปดาห์ คะแนน	2	3
ไม่ทำเลย หรือ ไม่รับประทานเลย คะแนน	1	4

การแปลผลคะแนนการจัดลำดับของพฤติกรรมการบริโภคอาหาร โดยส่วนรวมและเป็นรายข้อ นำคะแนนเฉลี่ยมาจัดระดับตามเกณฑ์ ดังนี้ (บุญส่ง นิลแก้ว, 2541)

ระดับของพฤติกรรมการบริโภค

คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.00	หมายถึง	ดีมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49	หมายถึง	ดี
คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49	หมายถึง	พอใช้
คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49	หมายถึง	ต้องปรับปรุง

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ผู้ศึกษานำแบบสัมภาษณ์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน (โภชนาการและสถิติ)
2. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้ศึกษานำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มผู้ป่วยโรคมะเร็งท่อน้ำดีที่ห้องตรวจผู้ป่วยนอก แผนกศัลยกรรมโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ จำนวน 20 คนและหาความเชื่อมั่น โดยการคำนวณสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้เท่ากับ 0.71

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ศึกษาชี้แจงการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง การแนะนำตัว ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษา ขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งของความร่วมมือในการศึกษา โดยไม่มีการบังคับใดๆ และมีเอกสารยินยอมเข้าร่วมในการศึกษา ชี้แจงให้ทราบว่าหากเข้าร่วมการศึกษาแล้วสามารถออกจากการศึกษาได้ตลอดเวลาหากต้องการ โดยไม่ต้องอธิบายเหตุผลและไม่มีผลต่อ

การรักษาพยาบาลที่กลุ่มตัวอย่างได้รับ ข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษาเก็บเป็นความลับ และการนำข้อมูลไปอภิปราย หรือพิมพ์เผยแพร่ทำในภาพรวมของผลการศึกษาเท่านั้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้ป่วยโรคมะเร็งท่อน้ำดี และเข้ารับการรักษาในแผนกศัลยกรรม โรงพยาบาลมหาสารนครเชียงใหม่ ผู้ศึกษาดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง และทุกขั้นตอนได้รับการอนุญาตด้วยระบบราชการ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติ คือ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved